

Förslag till energieffektiviseringsdirektiv

Näringsdepartementet

2011-07-15

Dokumentbeteckning

KOM (2011) 370

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om energieffektivitet och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 8 mars 2011 en handlingsplan för energieffektivitet. Kommissionen presenterade den 22 juni 2011 ett förslag till ett nytt direktiv om energieffektivitet, varmed flera av de åtgärder som föreslogs i energieffektiviseringsplanen föreslås bli juridiskt bindande. Syftet är att säkerställa att EU:s mål om 20 procent primärenergibesparing år 2020 ska uppfyllas. Det nya direktivet ska ersätta såväl kraftvärmedirektivet¹ som energitjänstedirektivet². Därtill föreslås att artiklarna 9.1 och 9.2 om offentlig upphandling i energimärkningsdirektivet³ ska upphöra att gälla.

Det föreslagna direktivet omfattar olika typer av åtgärder för ökad energieffektivitet i offentlig sektor, hushåll och service, industri, samt i sektorerna för energiomvandling och energiöverföring. Åtgärder föreslås för att främja utveckling av den inre marknaden för energitjänster. Förslaget inkluderar även krav på medlemsstaterna att anta vägledande nationella mål för energibesparing till år 2020 och att bredda sin rapportering kring energieffektivisering.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi och om ändring av direktiv 92/42/EEG.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/32/EG om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster och om upphävande av rådets direktiv 93/76/EG.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser.

Regeringen välkomnar att kommissionen presenterat ett förslag till nytt energieffektiviseringsdirektiv, men innan regeringen kan ta ställning i sak till förslaget måste en fördjupad analys genomföras.

2010/11:FPM141

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Vid Europeiska rådets vårtoppmöte 2007 antogs bl.a. ett mål om att till år 2020 gå mot 20 procent ökad energieffektivitet. Målet är formulerat som att den primära energitillförseln år 2020 ska vara 20 procent lägre än vad den prognostiserats vara med de styrmedel som fanns år 2007. Kommissionen har i samband med meddelandet "Energi 2020: en strategi för konkurrenskraftig, hållbar och trygg energiförsörjning" (KOM (2010) 639) gjort bedömningen att hittillsvarande åtgärder på EU- och medlemsstatsnivå inte räcker till för att EU:s mål om 20 procent primärenergibesparing till år 2020 ska nås. Kommissionen presenterade den 8 mars 2011 en handlingsplan för energieffektivitet (KOM (2011) 109). Den 10 juni antog EU:s energiministrar slutsatser kring 2011 års energieffektiviseringsplan.

Mot bakgrund av energieffektiviseringsplanen presenterade kommissionen den 22 juni 2011 ett förslag till ett nytt direktiv om energieffektivitet, varmed flera av de åtgärder som föreslogs i energieffektiviseringsplanen föreslås bli juridiskt bindande.

1.2 Förslagets innehåll

Det nya direktivet föreslås ersätta dels Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG av den 11 februari 2004 om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi och om ändring av direktiv 92/42/EEG (kraftvärmedirektivet), dels Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/32/EG av den 5 april 2006 om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster och om upphävande av rådets direktiv 93/76/EG (energitjänstedirektivet). Därtill föreslås att artiklarna 9.1 och 9.2 om offentlig upphandling i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (energimärkningsdirektivet) ska upphöra att gälla.

Det föreslagna direktivet avser fastställa en gemensam ram för att främja energieffektivisering i unionen. Detta för att säkerställa att det av Europeiska rådet antagna målet om 20 procent primärenergibesparing år 2020 ska uppfyllas men också till att bana väg för ytterligare energieffektivisering därefter. Det innehåller bestämmelser som syftar till att undanröja hinder och övervinna några av de marknadsmisslyckanden som enligt kommissionen föreligger och som hindrar effektivitet i tillförsel och användning av energi.

Förslaget innehåller åtgärder inom samtliga delar av energisystemet, från energiomvandling via transmission och distribution till slutlig användning.

2010/11:FPM141

Beträffande åtgärder för effektivare slutanvändning av energi föreslås:

Att upphandlande myndigheter⁴ ska vara tvungna att köpa och hyra produkter och fastigheter med hög energiprestanda baserat på tillgängliga energimärkningar och energideklarationer.

Att 3 procent av de offentligt ägda byggnaderna (med en yta över 250 m²) ska renoveras varje år till kostnadsoptimala nivåer beträffande energiprestanda. Detta innebär att renoveringstakten för energieffektiviserande åtgärder höjs till den genomsnittliga takt för mer omfattande renovering som sker årligen i medlemsstaterna. I Sverige genomgår de flesta byggnader omfattande renovering med 30–40 års mellanrum, vilket innebär en genomsnittlig årliga renoveringstakt på ungefär 3 procent.

Att medlemsstaterna ska skapa nationella energisparprogram genom vilka energibolagen årligen ska spara energi motsvarande 1,5 procent av sin energiförsäljning under föregående år. Besparingskravet på 1,5 procent kan uppfyllas genom ett system med s.k. vita certifikat, eller med ett alternativt system efter godkännande av kommissionen.

Att göra det obligatoriskt för stora företag att genomföra energibesiktningar så att de kan hitta sätt att minska sin energianvändning.

Att ge små och medelstora företag incitament att se över sin energianvändning och dela med sig av de bästa knepet för att spara energi.

Att konsumenter ska få större möjligheter att kontrollera sin egen energianvändning genom individuell och frekvent mätning och fakturering av energi.

För att främja en mer energieffektiv energitillförsel föreslås:

Att varje medlemsstat ska utarbeta och anta en nationell plan för uppvärmning och kylning, och se till att dessa planer beaktas vid fysisk planering.

Att varje medlemsstat antar kriterier för godkännande som säkerställer att alla nya anläggningar för termisk elproduktion över 20 MW lokaliseras i områden nära värmebehovet och att alla nya anläggningar och alla befintliga anläggningar som väsentligt renoveras för termisk elproduktion över 20 MW ska förses med utrustning för värmeåtervinning och lokaliseras så att spillvärme kan utnyttjas. Medlemsstaterna bör dock ha möjlighet att

⁴ Med upphandlande myndigheter avses: staten, kommuner och landsting; beslutande församlingar i kommuner och landsting; offentligt styrda organ; samt sammanlutningar av en eller flera upphandlande myndigheter.

fastställa villkoren för undantag från denna skyldighet om vissa villkor är uppfyllda.

2010/11:FPM141

Att el som producerats i kraftvärmeanläggningar ges prioriterad/ garanterad tillgång till elnätet.

Att medlemsstaterna årligen upprättar en förteckning över energieffektivitet för alla anläggningar för förbränning av bränslen eller raffinering av mineralolja och gas som överstiger 50 MW.

Att energieffektiviseringskrav införs för nationella myndigheter som ansvarar för tillsyn av energimarknaderna.

Att nätoperatörer erbjuder systemtjänster för att främja energieffektivisering i energinäten och hos slutanvändare.

Andra åtgärder som föreslås innefattar insatser för information och höjd kunskap, att medlemsstaterna inför system för certifiering eller motsvarande kvalitetssäkring av de som tillhandahåller energitjänster och energieffektiviseringsåtgärder, ökade insatser för att främja utvecklingen av energitjänster och en skyldighet för medlemsstaterna att undanröja hinder för energieffektivitet, särskilt uppdelningen av incitament mellan ägaren och hyresgästen i en byggnad eller bland fastighetsägare.

Slutligen ställs krav på medlemsstaterna att anta vägledande nationella mål för energieffektivitet för år 2020, i termer av en högsta nivå av energitillförseln. Kommissionen ska år 2014 bedöma om unionen kan nå sitt mål om 20 procent primärenergibesparing år 2020. Kommissionen är skyldig att lämna sin bedömning till Europaparlamentet och rådet, och därefter, om behov föreligger, lämna ett lagstiftningsförslag om fastställande av bindande nationella mål.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Det nya direktivet föreslås ersätta såväl kraftvärmedirektivet (direktiv 2004/8/EG) som energitjänstedirektivet (direktiv 2006/32/EG). Därtill föreslås att artiklarna 9.1 och 9.2 i energimärkningsdirektivet (direktiv 2010/30/EU) ska upphöra att gälla.

Bestämmelserna i kraftvärmedirektivet har genomförts i svensk rättsordning genom lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för el samt förordningen (2010:853) om ursprungsgarantier för el. Bestämmelserna i energitjänstedirektivet har genomförts i svensk rättsordning genom förordningen (2009:1) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar och bilresor, förordningen (2009:893) om energieffektiva åtgärder för myndigheter, förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter, samt förordningen (2009:1533) om statligt stöd för energieffektivisering i kommuner och landsting. Båda direktiven har även medfört förändringar i förordningen (2007:1153) med instruktion för Statens energimyndighet. Bestämmelserna i energimärkningsdirektivet har genom-

förts i svensk rättsordning genom lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter. De åtgärder som föreslås i det nya energieffektiviseringsdirektivet kan komma att leda till förändringar av nämnda lagar och förordningar.

De åtgärder som föreslås i det nya direktivet har även direkt eller indirekt koppling till bestämmelser i annan lagstiftning. Någon fullständig analys av lagförslagens konsekvenser för svensk lagstiftning har ännu inte genomförts, men det går inte att utesluta att nedanstående rättsakter kan komma att påverkas. Även andra rättsakter skulle kunna beröras. Det går inte heller att utesluta att helt ny lagstiftning kan behöva införas.

Frågor om energiprestandakrav för byggnader, inklusive offentligt ägda byggnader, regleras i svensk rättsordning bl.a. genom lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader, förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader, samt Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2007:4) om energideklaration för byggnader och Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2007:5) om certifiering av energiexpert, men också genom bestämmelser i plan- och bygglagen (2010:900) och plan- och byggförordningen (2011:338), samt Boverkets föreskrifter (BFS 2006:12) om ändring i verkets byggregler (BBR). Boverket beslutade nyligen om en skärpning av de generella energikraven med i genomsnitt ca 20 procent. De nya föreskrifterna (BBR 2011) träder i kraft i oktober 2011. Regeringen avser att under våren 2012 föreslå för riksdagen hur bestämmelserna i direktivet om byggnaders energiprestanda (direktiv 2010/31/EU) ska genomföras i Sverige.

Bestämmelser om offentlig upphandling finns i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och i lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster. Vid offentlig upphandling av energikrävande kontorsutrustning gäller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning (omarbetning). I lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster ställs särskilda krav på miljöhänsyn, inklusive krav på energieffektivitet, vid offentlig upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster. För statliga myndigheters upphandling gäller även förordningen (2009:1) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar och bilresor.

Bestämmelser om energikartläggning och energiledningssystem för energiintensiva industriföretag finns i lagen (2004:1196) om program för energieffektivisering, och för i icke-energiintensiva företag i förordningen (2009:1577) om statligt stöd till energikartläggning. Miljöbalken (1998:808) ställer generella krav på verksamhetsutövare att hushålla med energi samt att ha kunskap om och rapportera sin miljöpåverkan till tillsynsmyndigheter samt att ha åtgärdsprogram för att minska sin miljöpåverkan. Detta inkluderar för de flesta verksamhetsutövare att ha kunskap om sin energianvändning samt åtgärdsprogram för att minska denna. Preciserade

krav på verksamhetsutövers rapportering, tillsyn och egenkontroll i enlighet med miljöbalken ställs i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, miljötillsynsförordningen (2011:13), samt förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll.

Frågor om energihushållning och krav på att använda bästa tillgängliga teknik för att få tillstånd att bedriva verksamhet i industrianläggningar och förbränningsanläggningar regleras i miljöbalken (1998:808). För vissa typer av anläggningar gäller även bestämmelser i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter. I Sverige gäller även att investeringar i kraftvärme och fjärrvärme ges incitament genom energi- och koldioxidbeskattningen samt systemet för elcertifikat, som regleras genom lagen (1994:1776) om skatt på energi respektive lagen (2003:113) om elcertifikat.

Bestämmelser om energiplanering och fysisk planering finns i lagen (1977:439) om kommunal energiplanering respektive plan- och bygglagen (2010:900). Därtill gäller att länsstyrelserna enligt sina regleringsbrev har i uppdrag att i samverkan med andra regionala aktörer utveckla och genomföra regionala klimat- och energistrategier i vilka energihushållning och energieffektivisering är viktiga komponenter.

Bestämmelser om mätning, prissättning och fakturering av energi samt nätverksreglering och i övrigt funktionen på marknaderna för el, naturgas och fjärrvärme finns i ellagen (1997:857), elförordningen (1994:1250), förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el, naturgaslagen (2005:403), naturgasförordningen (2006:1043), fjärrvärmelagen (2008:263) och fjärrvärmeförordningen (2008:526). För kommunala bolag som är verksamma på marknaderna för energi och energitjänster gäller bestämmelser i kommunallagen (1991:900), konkurrenslagen (2008:579), och i vissa fall undantag från dessa bestämmelser i enlighet med ellagen (1997:857) och fjärrvärmelagen (2008:263). Särskilda bestämmelser om el, vatten- och värmemätare i byggnader finns i förordningen (1994:99) om vatten- och värmemätare. Särskilda bestämmelser om tekniska krav på mätare finns i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon och förordningen (1993:1066) om måttenheter, mätningar och mätdon, samt i Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) föreskrifter (STAFS 2006:4) om mätinstrument och Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) föreskrifter (STAFS 2006:7) om mätare för aktiv elenergi. Bestämmelser om hyressättning, inklusive kostnadsfördelning av gemensamma kostnader i fastigheter, finns i 12 kap. jordabalken (1970:994).

I förslaget till nytt direktiv ställs avslutningsvis krav på medlemsstaterna att analysera och vid behov vidta åtgärder för att undanröja hinder för energi-effektivisering som härrör från dels uppdelningen av incitament mellan ägaren och hyresgästen i en byggnad eller bland fastighetsägare, dels bestämmelser och praxis kring offentlig upphandling samt ekonomisk styrning och redovisning i offentlig sektor. Svenska bestämmelser kring de förra frågorna finns bl.a. i jordabalken (1970:994), och för de senare frågorna

i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, kommunallagen (1991:900), budgetlagen (2011:203), kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) och anslagsförordningen (2011:223).

2010/11:FPM141

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Kommissionen har presenterat en konsekvensanalys av förslaget till nytt direktiv i ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar (SEC(2011) 779). Av konsekvensanalysen framgår att kommissionen bedömer att de föreslagna åtgärderna, tillsammans med existerande styrmedel och åtgärder, sammantaget väntas leda till en primärenergibesparing på motsvarande 19,7–20,9 procent år 2020 jämfört med referensscenariot, och därmed att EU:s mål om 20 procent primärenergibesparing skulle uppnås. Några av de föreslagna åtgärderna bedöms dock ha begränsad inverkan på primärenergibesparing, men stort symbolvärde (t.ex. kravet på årlig renoveringstakt för offentligt ägda byggnader) eller stor betydelse för möjligheten att realisera effekter av andra åtgärder (t.ex. åtgärder för att främja energitjänsteföretag). Kommissionen betonar att de olika åtgärderna är inbördes beroende av varandra och förstärker varandras effekt.

Beträffande samhällsekonomiska konsekvenser bedömer kommissionen att förslaget i sin helhet har positiv, om än liten, inverkan på BNP-utvecklingen i EU som helhet. Även sysselsättningen bedöms påverkas positivt på ett övergripande plan. För de flesta sektorer bedöms de föreslagna åtgärderna ha positiv ekonomisk effekt. Ett tydligt undantag gäller dock för sektorer som kan relateras till utvinning och produktion av bränslen, särskilt kol och naturgas, eftersom förslaget syftar till att minska den primära energitillförseln som domineras av fossila bränslen. Kommissionen bedömer vidare att förslaget inte kommer att ha några effekter på EU:s budget.

Regeringen konstaterar att kommissionens bedömning av förslagets konsekvenser är övergripande positiva. Regeringen bedömer dock att en betydande osäkerhetsfaktor och svaghet i konsekvensbedömningen är att kommissionens beräkningar vilar på ett antagande att tillräcklig finansiering finns tillgänglig för de olika investeringar som krävs initialt, även om åtgärderna väntas vara lönsamma över tid till följd av minskade energikostnader för slutkunderna. Kommissionen föreskriver inte hur de olika åtgärderna väntas finansieras i investeringsskedet, men lyfter särskilt fram utvecklade energitjänster (inte minst energiprestandakontrakt) som en lämplig finansieringskälla framför för offentlig finansiering. Regeringen kan dock konstatera att kommissionen själv beskriver energitjänstemarknaden som utvecklad. Erfarenheter från den svenska marknaden pekar på betydande kunskaps- och förtroendeproblem som ett hinder för energitjänstemarknadens utveckling. Att förlita sig på en marknad som fortfarande är under utveckling som huvudsaklig finansieringskälla är enligt regeringens bedömning förknippat med stor osäkerhet. Enligt regeringens bedömning går

Regeringen bedömer vidare att kommissionen kan ha överskattat kostnads-effektiviteten i förslaget om energibesparingskrav för energibolag. Detta är den enskilda åtgärd som enligt kommissionens beräkningar bidrar mest till primärenergibesparingar. Regeringen konstaterar dock att åtgärden fokuserar på besparing av slutanvänd energi och räknas ihop som summan av enskilda åtgärder, till skillnad från EU:s mål som räknas som minskning av den faktiska primärenergitillförseln. På grund av s.k. rekyleffekter leder en energibesparing från en enskild åtgärd inte nödvändigtvis till motsvarande minskning av den totala energianvändningen.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen har i EU drivit frågan om energieffektivisering som ett viktigt medel för att nå övergripande målsättningar inom energipolitiken, såsom minskade utsläpp av växthusgaser, ökad försörjningstrygghet och ökad konkurrenskraft. Regeringen välkomnar därför att kommissionen presenterat ett förslag till nytt energieffektiviseringsdirektiv, men menar att nyttan med att uppnå dessa ovan angivna mål måste vägas mot kostnaden härför, och kostnaden för att nå dessa mål med alternativa medel. Kostnaden gäller för hela samhället, som hushåll, företag såväl som den offentliga sektorn. Regeringen konstaterar också att kommissionen föreslår en hög grad av reglering inom områden där Sverige sedan lång tid och på ett framgångsfullt sätt tillämpat generella ekonomiska styrmedel, inte minst energi- och koldioxidbeskattning, som genom prissignaler ger incitament för ökad energieffektivisering.

Innan regeringen kan ta ställning i sak till kommissionens mycket omfattande förslag måste en fördjupad analys genomföras.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna har än så länge bara presenterat mycket övergripande ståndpunkter. De flesta vill generellt sett se en högre grad av flexibilitet för medlemsstaterna vid genomförandet av olika åtgärder. Några medlemsstater är överlag positiva, medan ett par medlemsstater är mycket kritiska till förslaget av principiella skäl och ifrågasätter EU-reglering, särskilt beträffande renovering av offentliga byggnader, kraftvärme och fysisk planering, samt krav på mätning av energianvändning. Flertalet medlemsstater har uttryckt kritik mot förslaget om 3 procents renoveringstakt för offentligt ägda byggnader. Av dessa har majoriteten hänvisat till höga kostnader och budgetkonsekvenser, särskilt i tider av ekonomisk åtstramning. Ett flertal medlemsstater har även uttryckt kritik mot förslaget

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har ännu inte antagit någon ståndpunkt kring kommissionens förslag. Det kan dock noteras att Europaparlamentet på eget initiativ antog en resolution som ett inspel till den energistrategi som kommissionen presenterade i november 2010. I detta betonades energieffektivisering som en huvudprioritering för EU:s energistrategi. Detta anses vara ett kostnadseffektivt sätt att minska det externa beroendet, bekämpa klimatförändringarna, skapa jobb och motverka effekterna av ökande energipriser. Europaparlamentet uppmanade vidare kommissionen att föreslå bindande nationella energieffektiviseringsmål.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

En hearing kommer att genomföras den 26 augusti 2011 för att ta del av synpunkter från svenska remissinstanser.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Förslaget har sin rättsliga grund i artikel 194.2 i fördraget om europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Direktivet antas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet med medbestämmande för Europaparlamentet. För beslut i ministerrådet krävs kvalificerad majoritet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

EU har i enlighet med artikel 194.1 och artikel 194.2 i EUF-fördraget befogenhet att vidta åtgärder på EU-nivå för att främja energieffektivisering. Kommissionen har i tillhörande konsekvensbedömning gjort bedömningen att det föreslagna direktivet i sin helhet såväl som de enskilda åtgärdsförslagen respekterar subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Regeringen konstaterar att kommissionen erkänner att förslaget om 3 procent renoveringstakt för offentligt ägda byggnader innebär långtgående krav för medlemsstaterna. Kommissionen bedömer dock att denna åtgärd bidrar till uppfyllandet av EU:s klimat- och energimål och utvecklingen av den inre marknaden för energitjänster på ett sätt som nationella åtgärder inte kan. Regeringen har erfarit att kommissionens bedömning är att den renoveringstakt (3 procent) som omtalas i bestämmelsen i själva verket stämmer överens med den genomsnittliga takt för renovering som sker årligen i medlemsstaterna. Detta skulle därmed innebära att bestämmelsens effekt i sak skulle bli att den renovering av de berörda byggnaderna som

ändå förväntas ske, ska kombineras med energieffektiviserande åtgärder. Under förutsättning att detta är en korrekt bedömning, vilket återstår att analysera, delar regeringen kommissionens bedömning att förslaget kan vara motiverat. Regeringen är dock mycket tveksam till om bestämmelsen kring renoveringstakt för energieffektiviserande åtgärder i offentliga byggnader är nödvändig, bl.a. mot bakgrund av nyligen genomförda ändringar i direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda som innebär att krav på ökad energiprestanda ska ställas vid större renoveringar.

Regeringen konstaterar vidare att kommissionen erkänner att förslaget om obligatorisk individuell mätning och fakturering av el, gas, värme och varmvatten till alla hushåll är starkt preskriptivt och mycket långtgående. Kommissionen menar dock att EU-lagstiftning inom detta område är motiverat mot bakgrund av att antalet klagomål från konsumenter på energimätning och energifakturor i olika medlemsstater ökat de senaste åren, något som kommissionen tar för intäkt att nationella åtgärder inte är tillräckliga. Regeringen anser att EU-gemensam reglering är motiverad där det ger tydlig europeisk nytta och då det motverkar snedvridning av konkurrens på den inre marknaden. Beträffande el- och gasmarknaderna finns redan EU-lagstiftning i syfte att utveckla den inre marknaden. Motsvarande lagstiftning finns inte för fjärrvärmemarknaderna, som av fysikaliska skäl är och kommer att förbli lokala eller regionala till sin natur och därmed lämpar sig bäst för nationell lagstiftning. EU-gemensamma regler kring fjärrvärmemätning kan motiveras av att det gynnar utvecklingen av den inre marknaden för energitjänster, men enligt regeringens bedömning är det inte ändamålsenligt med krav på mätning och fakturering av fjärrvärme i varje enskilt hushåll i flerbostadshus för att uppnå detta.

Beträffande förslagets respekt för proportionalitetsprincipen noterar regeringen att kommissionen konstaterar att många åtgärder är sammanlänkade och ömsesidigt förstärkande och i vissa fall överlappande. Detta anges vara en förutsättning för att förslaget i sin helhet ska ge förväntad effekt beträffande primärenergibesparing. Regeringen noterar vidare att kommissionen i sin proportionalitetsbedömning huvudsakligen tagit utgångspunkt i förslagets bidrag till primärenergibesparing. De föreslagna åtgärderna kommer, enligt kommissionens egna bedömningar, innebära att EU:s klimatmål, som är bindande för medlemsstaterna, uppnås med råge. Utsläppsminskningen mellan 1990 och 2020 väntas öka från 20 procent till 25 procent som en följd av de föreslagna åtgärderna. Regeringen vill dock betona att energieffektivisering inte bara bidrar till minskad klimatpåverkan, utan flera andra övergripande målsättningar för energipolitiken.

Regeringens preliminära bedömning är att förslaget till direktiv som en helhet respekterar subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ministerrådets behandling av det föreslagna direktivet inleds i juli och väntas pågå med viss intensitet under tredje kvartalet av 2011. Under fjärde kvartalet väntas andra frågor prioriteras av ordförandelandet Polen. Förhandlingarna i rådet samt mellan rådet, Europaparlamentet och kommissionen väntas fortsätta under det danska ordförandeskapet våren 2012 med målet att nå en förstaläsningsöverenskommelse under våren.

4.2 Fackuttryck/termer